

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

De Staatssecretaris Herstel Groningen
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Autoriteit Persoonsgegevens

Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
Hoge Nieuwstraat 8, 2514 EL Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
autoriteitpersoonsgegevens.nl

Datum
10 december 2024

Ons kenmerk
2024-032124

Uw brief van
28 oktober 2024

Contactpersoon

Uw kenmerk

-

Onderwerp
Wetgevingstoets wetsvoorstel PEGA

Geachte heer Van Marum,

Bij brief van 28 oktober 2024 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over de concept-wijziging van de Tijdelijke wet Groningen en de Mijnbouwwet in verband met de uitvoering van diverse maatregelen uit de kabinetsreactie op het rapport van de parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen (hierna: het concept).

De toets heeft betrekking op: artikel I (wijziging Tijdelijke wet Groningen), onderdelen B [subonderdeel a], C, en M [nieuwe artikelen 13s en 13t].

De AP heeft enkele aanmerkingen die om aanpassing van het concept vragen.

Strekking van het concept

De Tijdelijke wet Groningen (TwG) wordt – voor zover hier relevant - op twee onderdelen aangepast: een aanpassing en aanvulling van de verwerkingsgrondslagen met het oog op een integrale aanpak van de gevolgen van de gaswinning, en er wordt een grondslag opgenomen in het kader van de Staat van Groningen.¹

¹ De Staat van Groningen is een monitoringsinstrument dat onder andere inzicht geeft in de voortgang op het gebied van de schadeafhandeling en de versterkingsoperatie in Groningen en Noord-Drenthe.

Datum
10 december 2024

Ons kenmerk
2024-032124

Integrale aanpak gevolgen gaswinning

In het concept wordt vastgelegd dat de verwerkingsgrondslag in artikel 3 TwG ook betrekking heeft op het door Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) oplossen van knelpunten² die als gevolg van aardbevingsschade zijn ontstaan.³ Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over het verstrekken van persoonsgegevens die nodig zijn om deze knelpunten op te lossen. Voor het daarbij verstrekken van gezondheidsgegevens is instemming van de betrokkene vereist.⁴

Staat van Groningen

Het concept introduceert de verplichting voor de minister van BZK tot het geven van de opdracht tot het jaarlijks uitbrengen van de Staat van Groningen.⁵ Daarbij wordt een grondslag opgenomen voor de uitwisseling en het gebruik van persoonsgegevens.⁶ Hierin is vastgelegd welke partijen gegevens verstrekken aan de minister van BZK ten behoeve van de Staat van Groningen.⁷

Het gaat grotendeels om geaggregeerde data. Persoonsgegevens worden uitsluitend gebruikt om geselecteerde bewoners van het gebied te benaderen voor aanvullend onderzoek in het kader van de Staat van Groningen.⁸

Wetgevingstoets

Verstrekking van persoonsgegevens ten dienste van de "Staat van Groningen": grondslag te onbepaald
Voor de "Staat van Groningen" kan grotendeels worden volstaan met geaggregeerde data. Alleen voor doelgroeponderzoek⁹ zijn persoonsgegevens nodig (namelijk contactgegevens en de individuele onderzoeksresultaten).

² Knelpunten zijn in dit verband situaties waarin inwoners in het aardbevingsgebied lichamelijk of geestelijk alsook financieel in de problemen zijn gekomen en daarbij geholpen moeten worden. Maar ook op situaties waarin een slechte conditie van het te versterken of te herstellen gebouw dan wel andere factoren ervoor zorgen dat bewoners in ernstige problemen zijn gekomen, die ook een weerslag kunnen hebben op hun gezondheidssituatie. Naar verwachting zal het hierbij gaan om circa 100 gevallen per jaar. Bij ministeriële regeling zijn regels gesteld over de knelpuntentaak (paragraaf 1a van de Regeling Tijdelijke wet Groningen). Daarin is opgenomen dat de burgemeester, de Nationale ombudsman en regionale zorg- en hulpverleners bijzondere situaties kunnen aandragen bij het IMG. Vastgelopen situaties kunnen door de burgemeester of de Minister van EZK (NCG) worden aangedragen bij het IMG (Kamerstukken II 2023-2024, 36 566 nr. 3, p. 11).

³ Artikel 3, eerste lid, TwG in verband met artikel 2, elfde lid, TwG en Regeling Tijdelijke wet Groningen, paragraaf 1a.

⁴ Artikel 3, tiende lid, TwG.

⁵ Artikel 13r TwG. Zie ook voetnoot 1.

⁶ Artikel 13t TwG.

⁷ Artikel 13t, eerste lid, TwG. Dit zijn partijen die een rol hebben in dan wel betrokken zijn bij de aanpak van de gevolgen van gaswinning, zoals de schadeafhandeling en de versterking. Kort gezegd zijn dit het IMG en de betrokken gemeenten en provincies in Groningen en Noord-Drenthe. Daarnaast zijn diverse soorten instanties opgenomen die anderszins beschikken over voor de Staat van Groningen relevante gegevens, waaronder persoonsgegevens. Dit zijn onder meer diverse planbureaus, relevante onderzoeksbureaus en maatschappelijke organisaties.

⁸ MvT p. 21-22.

⁹ Onderzoeksvragen zijn bijvoorbeeld in hoeverre bewoners de schadeafhandeling en versterking "mild, makkelijk en menselijk" hebben ervaren en hoe tevreden zij zijn over hun leefomgeving tijdens en na afloop van het versterkingsproces. Voor dit aanvullende onderzoek zal de onderzoekspartij gebruikmaken van contactgegevens die door uitvoeringsorganisaties ter beschikking worden gesteld. Het gaat bijvoorbeeld om de volledige naam, de postcode en het (e-mail)adres om contact op te kunnen nemen. Het doel hiervan is dat de onderzoekspartij gericht kwalitatief onderzoek kan doen, bijvoorbeeld onder woningeigenaren in een specifieke

Datum
10 december 2024

Ons kenmerk
2024-032124

De grondslag voor de verwerking van deze persoonsgegevens is echter zeer algemeen geformuleerd¹⁰ en is daarmee veel ruimer dan noodzakelijk gezien het bovenstaande.

Een verwerkingsgrondslag moet een specifiek doel hebben¹¹ en moet voldoende duidelijk en nauwkeurig zijn over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar zijn.¹²

De AP concludeert dat de grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens ten dienste van “Staat van Groningen” te ruim is geformuleerd zodat aanpassing van artikel 13t TwG nodig is.¹³

De verwerking van gezondheidsgegevens ten dienste van het oplossen van knelpunten
In het concept wordt het regime voor verwerking van gegevens betreffende de gezondheid, dat helder en eenduidig is neergelegd in het eerder voorgestelde artikel 3, negende lid, TwG¹⁴, verspreid over het negende en tiende lid van artikel 3 TwG. De AP acht de eerder voorgestelde tekst van artikel 3, negende lid, TwG duidelijker dan het concept.

Het betreft een uitzondering op het verwerkingsverbod van artikel 9, eerste lid, AVG. Zulke uitzonderingen mogen niet voor meerderlei uitleg vatbaar zijn.

De AP concludeert dat de verwerking van gezondheidsgegevens ten dienste van het oplossen van knelpunten onduidelijk is geregeld zodat aanpassing van artikel 3, negende en tiende lid, TwG aangewezen is.¹⁵

Werklast AP

De AP merkt op dat het concept naar verwachting niet zal nopen tot extra inzet door de AP.

gemeente of buurt, of bewoners die van een bepaalde regeling hebben gebruik gemaakt. Deelname aan dit onderzoek zal vrijwillig zijn. De resultaten van het onderzoek zullen door de onderzoekspartij worden geanonimiseerd, en vervolgens worden benut bij het opstellen van de Staat van Groningen (MvT p. 21-22).

¹⁰ Artikel 13t TwG.

¹¹ “Het doel van de verwerking wordt in die rechtsgrond vastgesteld [...] (artikel 6, derde lid, AVG in verband met artikel 5, eerste lid onder b, AVG).

¹² Zie Toetsingskader AP (Bijlage), punt 4.

¹³ De details van de verwerking kunnen eventueel ook worden geregeld in lagere regelgeving (mits daarvoor een delegatiegrondslag wordt gecreëerd, uiteraard).

¹⁴ Kamerstukken II, 2023-2024, 36 566, nr. 2, Artikel I.B.

¹⁵ Suggestie:

“9. Het Instituut, Onze Minister en het college van burgemeester en wethouders, bedoeld in het vijfde lid, verstrekken niet de gegevens over gezondheid behoudens voor zover deze gegevens noodzakelijk zijn, de betrokkene daar uitdrukkelijk zijn instemming aan heeft gegeven en hier op grond van het tiende lid regels over zijn gesteld.

10. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over het verstrekken van gegevens, waaronder persoonsgegevens, en gegevens over gezondheid ten behoeve van de uitvoering van artikel 2, elfde lid, tussen in die regeling aangewezen partijen.”

Datum
10 december 2024

Ons kenmerk
2024-032124

Openbaarmaking

Deze wetgevingstoets wordt binnen twee weken op de website van de AP gepubliceerd.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Aleid Wolfsen
voorzitter

Datum
10 december 2024

Ons kenmerk
2024-032124

-Bijlage

Toetsingskader AP

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU), de AVG (Verordening 2016/679) of de Richtlijn Gegevensbescherming Rechtshandhaving (richtlijn 2016/680), de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

1. het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (*geschiktheid*);
2. het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (*subsidiariteit*);
3. de inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (*proportionaliteit*);
4. het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (*rechtszekerheid*);
5. het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (*inhoudelijke en procedurele waarborgen*) en
6. het concept verbindend is naar nationaal recht (*verbindendheid naar nationaal recht*).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen en de overeenstemming van het concept met artikel 6, eerste en derde lid, en 9, van de AVG, dan wel 8 en 10 van de Richtlijn Gegevensbescherming Rechtshandhaving en met de in artikel 5 van de AVG dan wel artikel 4 van de Richtlijn vastgestelde beginselen. Hieruit volgt onder andere dat:

- (a) verwerkingen *rechtmatig, behoorlijk en transparant* moeten zijn ten aanzien van de betrokkene;
- (b) dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor *welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden*; en
- (c) verwerkingen *toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is*.

--*--